

Ulla Viotti i det offentliga rummet - en bildkavalkad -

Stiftelsen Tomelilla Konstsamling
Tomelilla Konsthall 2 februari - 3 mars 2019

Ur Tomelilla Konstsamlings första protokoll 1924.

"Vid sammanträffande mellan undertecknade i Tomelilla lördagen den 16 augusti 1924 hafva vi beslutat att i Tomelilla grunda ett sällskap, som skall hafva till uppgift att i anslutning till tanken att konsten må i högre grad än förr blifva tillgänglig för landsbygdens befolkning, dels i Tomelilla köping grunda en samling af skånsk konst, där skånska konstnärer skola inbjudas att i detta syfte deponera konstverk, dels att i Tomelilla i samband härmed anordna utställningar af skånsk konst, varjämte vi förbehåller oss rätten att vid denna konstsamling och utställningar utgöra den ledande nämnden som inom sig vid medlems bortgång själf utser ny ledamot.

Tomelilla 16 augusti 1924

*Bror Ljunggren, Yngve Andrén, Anders Olson,
Theodor Tufvesson."*

Verksamheten idag nästan hundra år senare.

Tomelilla Konstsamling, som idag verkar i stiftelseform, äger och förvaltar cirka 600 konstverk, huvudsakligen måleri men också teckningar, skulpturer och grafik. Den löpande verksamheten består av temautställningar som syftar till att främja skånsk konst och konstutveckling och skapa möjligheter för en bred publik att få kvalificerade konstupplevelser. Ambitionerna är således fortsatt höga. De ekonomiska resurserna begränsar dock verksamhetens omfång. Stiftelsen är beroende av ideella arbetsinsatser och bidrag från privatpersoner, företag och det allmänna.

Ulla Viotti

Det är med stor tacksamhet och glädje som Stiftelsen tagit emot och nu kan visa dessa donerade bilder av Ulla Viotti och hennes verk.

Att i denna lilla skrift med rättvisa försöka beskriva Ulla Viotti, hennes verk och gärningar, är givetis fullständigt omöjligt.

Likaså att försöka sammanfatta alla utbildningar, utställningar, medverkande i symposier runt om i världen, priser och liknande.

Vi rekommenderar boken: ULLA VIOTTI Ur jorden - till jorden
Signum/Atlantis Förlag 2008

Bilden på utsidan är tagen av Stewen Quigley.

Läs mer om Ulla och hennes verk på: www.viotti.se

ULLA VIOTTI

Vänta nu, är det inte hon från Brantevik med allt tegel?

Jo, så är det. Men Ulla Viotti är så oerhört mycket mer än så. Under sina 58 år som aktiv konstnär och keramiker har hon arbetat med allt ifrån aluminium till vidjor av ene, gråstuvor, natursten och lera. Hon har genom åren utvecklat ett unikt bildspråk som är tätt sammanbundet med naturen och mänskligheten, tiden och oändligheten. Genom de olika perioderna i Ullas konstnärsskap lyser hennes grundmurade intresse för historia, arkeologi och arkitektur igenom på olika sätt och bildar genomgående en logisk helhet och en röd tråd.

Foto: Johanna Wulff

Ulla föddes 1933 i Eskilstuna, äldst av tre syskon. Fadern Gösta var lärare och kantor och hennes mor Viveca var konstnär och kom att betyda mycket för Ullas yrkes- och livsval. Ulla trivdes aldrig riktigt i skolan, men teckningslektionerna blev räddningen och det var mycket tack vare lärarparet Grahn som hon endast 17 år gammal åkte till England för att studera vid School of Art i Blackpool. Hon producerade under denna tid arbeten som gjorde att hon 1952 kunde söka och blev antagen som en av de yngsta vid Konsfack i Stockholm. I klassen under henne gick för övrigt Hertha Hillfon, även hon en pionjär som förändrat och förnyat konsten i lera.

Den första vändpunkten i Ullas konstnärsskap började med en inbjudan till ett stort internationellt keramiskt arbetsymposium i Israel 1966. Strax innan sexdagaskriget året efter återvände hon till Sverige, men reste därefter tillbaka 1968 för att arbeta vid en stengodsfabrik i Jaffa. Under denna period blev brytningen med den traditionella keramiken ett faktum.

Under 1970 och 80-talen skapade hon de fantastiska stora väggrelieferna i stengods som idag finns representerade i offentliga miljöer runt om i Sverige och världen. Det var nu som Ulla Viotti började arbeta med att låta leran beskriva naturen och låta betraktaren förnimma storheten och praktiken i ett oändligt tidsperspektiv som inte sällan ger arkeologiska associationer..

"Negev" stengodsrelief Israel 1967
foto: Per Torgén Örebro läns museum

"Lerorgel" stengodsrelief 1968
Örebro läns museum

"Förstenade" stengodsrelief 1974
Örebro läns museum

Redan på 80-talet kom Ulla i kontakt med tegel som skulle bli den andra stora vändpunkten i hennes liv och gärning. 1990 fick hon kontakt med Hans A. Petersens Tegelverk på södra Jylland i Danmark. Det var arkitekturprofessor Sten Samuelsson som förmedlade kontakten. Här använder man sig av en speciell metod med kolbränning av teglet, vilket gör det möjligt att skapa en alldeles särskild nyansrikedom i materialet. Christian A. Petersen, som idag förestår familjeföretaget i sjunde generationen säger stolt att de nu använder tideräkningen "före och efter Viotti". Hennes arbete har genom åren öppnat för samarbeten över många gränser för tegelverket. Just nu pågår arbetet med "BIBLIOTHECA" - arkeologiskt bibliotek för Kivik Art som förväntas stå klart under 2019.

Första konstverket med kolbränt tegel utfört vid Petersen Tegl var väggreliefen "Energi" i matsalen på Malmö Energis huvudkontor, senare Sydkraft och E.ON. Allt tegel till den 26 kvm stora matsalsväggen skars till, formades för hand och brändes sedan i Petersens tunnelugnar under vårvintern 1991.

Tegelväggen med sitt böljande formspråk blev Ulla Viottis genombrottsverk i tegel och fick stor betydelse för hennes fortsatta arbete. Det mest prestigeladdade uppdraget blev nog ändå "Rikets matta", en drygt 100 kvm stor stenintarsia av natursten som täcker riksdagsbibliotekets golv i Stockholm. Den hedrande beställningen kom från Sveriges Riksdag och är ett av Viottis viktigaste monumentala uppdrag.

Bilder ur boken Ulla Viotti, Ur jorden - till jorden
foto överst: Kenneth Olsson
foto underst: Mats Håkansson

I juli 1991 stod Malmö Energis nya huvudkontor klart. Den 13 juli öppnade Ulla Viotti sin "skulpturresa" i fem stationer på Österlen utspridda i landskapet i en halvcirkel. Den femte stationen utgjordes av en cirkelrund skulptur som Ulla först döpte till "Graven". I dess ihåliga inre hade hon placerat yxor och skärvor som arkeologiska fynd från en fiktiv forntid. Verket murades av kolbränt tegel från Petersens Tegl, fast med halmuppblandat bruk så att skulpturen med tiden skulle vittra ner och återgå till naturen. Skulpturen bytte senare namn till "Hyllning till Kung Bol" och fick en uppföljare som murades upp vid Skissernas Museum i Lund.

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Bengt H. Malmqvist

"Bibliotek", tegelskulptur ca tre meter hög, utställd vid Skulpturbiennalen i Köpenhamn. Från 2000 permanent i Skulpturträdgården vid Konsthallen i Hishult.

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Hans Marklund

För Staffanstorps Kulturhus, som precis som i Tomelilla är en kombination av bibliotek och konsthall, skapade Viotti 1996 en dubbelskulptur som fick namnet "Den som äger en trädgård och en boksamling saknar intet", ett citat från Cicero. På en av stenarna har konstnären ristat in en mening med anspelning på Magritte:

"Detta är inte en bok"

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Jan Torsten Ahlstrand

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Peder Björkegren

Ulla Viotti har under hela sitt konstnärsliv gestaltat naturen, människan i förhållande till vår historia och till tiden. Som en kontrast till de mera beständiga verken i tegel, har hon även som medlem i Svenska skulptörförbundet både deltagit och initierat ett antal gräskonstutställningar i samarbete med Svalöf Weibull AB i Hammenhög.

Denna temporära grässkulptur som mäter inte mindre än ca 200 kvadratmeter döptes till "Vågor - Vindar" och skapades 1996.

1998 invigdes den mäktiga landskapsskulpturen "Cimbris" på Friborgsområdet i Simrishamn. Den är på samma gång skulptur, arkitektur och monument över den försvunna tegelindustrin. Simrishamn levererade för hundra år sedan handslaget tegel till bland andra Köpenhamns Rådhus och Stockholms Stadshus. Cimbris är omkring 6 meter i diameter och man kan gå in i skulpturen. Teglet kommer från Petersens Tegl. på Jylland.

Skulpturen "Olympia Dwelling" gjordes för Olympic International Ceramic Sculpture Museumpark i Athen 2004. Ulla Viotti valdes ut att representera Sverige i en permanent utställning, där alla länder som haft olympiska spel presenterade en konstnär.

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Søren Pedersen

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Hans Marklund

Från tidigt 1970-tal och framåt har Ulla Viotti varit en av få skulpterande keramiker som varit internationellt kända.

Här ser vi "Lotusinstallation" Scandinavian International Ceramic Museum, Fuping Kina. 2005

Skulpturen består av tre delar, den höga pelaren som är uppmurad av specielltillverkat grått tegel från Fuping, den låga formen som kontrast samt en väggre relief

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Gert Germeraad

2006 fick Ulla Viotti ännu ett stort uppdrag som skulle bli lite extra betydelsefullt eftersom det kom från keramikstaden Höganäs. Man ville ha en skulptur i det som kallas Kaptanens Trädgård. Med inspiration från museets samlingar och de gamla gruvgångarna skapades verket "Kaptanens Gruva" som invigdes 2008. Skulpturen är fyra meter hög, cirkelrund och 10 meter i diameter samt med fyra trånga gångar in mot mitten. Där finns på en förhöjning en ring av saltglaserade rör, som en skatt att tränga in till.

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Martin Brink

Till höger ser vi det fyra meter höga verket "Time Flow", invigd i samband med en separatutställning på Fengersfors pappersbruk 2012

Bild ur boken Ulla Viotti,
Ur jorden - till jorden
foto: Martin Gustavsson

TOMELILLA KONSTHALL

2 februari - 3 mars 2019

**KONSTEN
ÅTLANDS
BYGDENS
F O L K !**

Utställningsansvariga: Sten Bjerketun och Bertil Arkrans
Katalog: Gunilla Blomberg